

4. Obecný návod pro údržbu prvků orientačního a informačního značení

4.1. Základní pravidla

Vždy platí, že prostředky, které jsou použity k ošetření povrchu prvků značení, nesmí mechanicky ani chemicky poškozovat povrch prvků značení ani jejich popisy.

Z toho důvodu je třeba vyloučit všechny abrasivní čisticí prostředky. Zejména se jedná o tekutiny, krémy a prášky, obsahující pevné částice, a dále různé houbičky a utěrky určené k odstraňování hrubých nečistot.

Nebezpečí chemického poškození hrozí zejména při použití rozpouštědel a těkavých látek (např. ředidla do nátěrových hmot, čistý aceton, lih, trichloretylen, perchloretylen, éter, čpavek aj.) a dále při použití kyselin nebo hydroxidů.

Obecně se používají běžné čisticí prostředky (neabrasivní) určené pro domácnost použité v souladu s jejich určením. V případě hadříků, houbiček apod., používaných k údržbě, používejte netkané textilie a umělou nebo pravou jelenici. Při použití textilií obsahujících vlákna hrozí zvýšené riziko poškození popisů zhotovených ze samolepících fólií (uvolněná vlákna se zachytávají v hranách písmen).

4.2. Údržba podle konkrétních materiálů:

Plastové povrchy. Povrchy z neprůhledných plastů se udržují běžnými saponátovými prostředky. Čiré (průhledové) materiály se udržují za pomoci antistatických přípravků, určených pro filtry a monitory počítačů, nanášených umělou jelenicí.

Lakované povrchy. Povrchy lakované práškovým lakem (většinou hliník nebo ocel) nevyžadují žádnou speciální údržbu. Povrchy lakované mokrým (akrylátovým dvousložkovým autolakem - nejčastěji plasty a mosaz) nevyžadují také žádnou speciální údržbu. Očistu lze v obou případech provádět běžnými saponáty. V případě hrubého znečištění lze použít přípravky na karoserie osobních automobilů.

Sklo. Lze používat běžné prostředky pro domácnost určené pro čištění a leštění skla, bez obsahu čpavku. Ve většině případů jsou informační prvky ze skla vícevrstvé a mezi vrstvy jsou vloženy výtisky na čirých plastových fóliích, nebo jsou popisy (ze samolepících fólií) nalepeny přímo na skle. V takových případech je vždy třeba dbát, aby se čisticí prostředek nedostal mezi vrstvy skla (může poškodit výtisk) nebo aby nedošlo k poškození popisů ze samolepících fólií (viz Základní pravidla - použití netkaných textilií).

Nerez. Z hlediska údržby rozlišujeme dva typy povrchů z nerezové oceli: Nerez leštěnou a nerez matnou, kartáčovanou nebo obrušovanou.

Pro odstranění nečistot se v obou případech použijí běžné saponáty a v případě znečištění minerály (usazený vodní kámen nebo jiné sraženiny - týká se prvků umístěných v exteriéru) přípravky pro odstranění vodního kamene na instalacích koupelen.

Pro finální vzhledovou úpravu u leštěné nerez vyleští povrch suchou textilií a případné zašedlé hrany a spoje se vyleští přípravkem na chromované díly osobních automobilů. U nerez matné, kartáčované nebo broušené se ošetří povrch leštěnkou na nábytek a následně povrch vytřít do sucha. Pro ošetření hran a spojů platí shodný postup jako u leštěné nerez (nutno provést před nanášením leštěnky).

Eloxovaný hliník. Povrchy prvků značení z hliníku upravené eloxází (tabulky, lišty, rámečky, sloupky) lze udržovat běžnými saponáty. U povrchů prvků v exteriéru může dojít ke znečištění usazenými minerály. Pro jejich odstranění použijte postup uvedený u nerezové oceli.

Chromované povrchy. Platí pravidla pro leštěnou nerez.

Mosaz leštěná nelakovaná. Pro povrchy z nelakované leštěné mosazi používat přípravky určené pro údržbu mosazných předmětů, nepoužívat nevhodnou (hrubou nebo znečištěnou) textilii.

Vinylové samolepící fólie. Povrchy (nápis, grafika, polepené plochy aj.) z vinylových samolepících fólií se udržují běžnými saponáty. Pokud jsou popisy ze samolepících fólií lepeny až k okraji tabulek, je velmi důležité dodržet při čištění takových ploch pohyb směrem z plochy ven, aby nedošlo k odlepení fólie na hraně. V místech kde je fólie lepena k okraji plochy je třeba se vyvarovat poškození a odlepení!

Potíštěné samolepící fólie. Grafiku (nápis, fotografie aj.) z potíštěných samolepících fólií lze udržovat běžnými saponáty. **NESMÍ být používány prostředky na sklo, které obsahují líh, čpavek nebo jiná rozpouštědla.** Dále viz. předchozí odstavec.

Polyesterové okenní fólie. Plochy skla polepené sluneční, bezpečnostní nebo dekorační polyesterovou fólií se udržují stejným způsobem, jak jako běžné okenní sklo. Stejně jako u jiných samolepících fólií je třeba vyloučit namáhání povrchu ostrými nebo drsnými předměty (škrabky, nože, drátěnky aj.) a abrazivními čisticími prostředky (písek, drcený vápenec aj.), které na sklo použít lze. Dále je třeba vyloučit použití agresivních rozpouštědel (aceton, toluen aj.). U polepů, kde je dostupná hrana nalepené fólie, je třeba vyloučit namáhání této hrany, zejména směrem z nepolepené plochy do fólie.